

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 101/2017-23

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 14. februára 2017 predbežne prerokoval sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného advokátom JUDr. Jozefom Sabóom, advokátska kancelária, Obchodná 187/6, Sečovce, vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručeného v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote zaručeného v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Prezídia Policajného zboru, národnej kriminálnej agentúry, národnej protizločineckej jednotky – expozitúry Východ v konaní vedenom pod ČVS: PPZ-250/NKA-PZ-VY-2013, postupom Krajskej prokuratúry v Košiciach v konaní vedenom pod sp. zn. 1 Kv 15/12/8800 a postupom Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky v konaní vedenom pod sp. zn. IV/1 GPt 677/15/1000 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDAKOVANÉ] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 7. januára 2016 doručená sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namietal porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručeného v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie záležitosti v primeranej

lehote zaručeného v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Prezídia Policajného zboru, národnej kriminálnej agentúry, národnej protizločineckej jednotky – expozitúry Východ (ďalej len „polícia“) v konaní vedenom pod ČVS: PPZ-250/NKA-PZ-VY-2013, postupom Krajskej prokuratúry v Košiciach (ďalej len „krajská prokuratúra“) v konaní vedenom pod sp. zn. 1 Kv 15/12/8800 a postupom Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky (ďalej len „generálna prokuratúra“) v konaní vedenom pod sp. zn. IV/1 GPt 677/15/1000.

2. Z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľovi bolo uznesením polície (vtedy Prezídium Policajného zboru, Úrad boja proti organizovanej kriminalite, odbor Východ, oddelenie vyšetrovania) pod ČVS: PPZ-21/BOK-V-I-2006 z 13. apríla 2006 vznesené obvinenie pre zločin založenia, zosnovania a podporovania zločineckej skupiny podľa § 296 zákona č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný zákon“), trestný čin vraždy podľa § 219 ods. 1 a 2 písm. b) zákona č. 140/1961 Zb. Trestný zákon v znení neskorších predpisov (ďalej len „skorší Trestný zákon“) s poukázaním na § 2 ods. 1 Trestného zákona formou spolupáchateľstva podľa § 9 ods. 2 skoršieho Trestného zákona s poukazom na § 2 ods. 1 Trestného zákona a zločin úžery podľa § 235 ods. 1 a 3 písm. b) a ods. 4 písm. b) Trestného zákona.

3. Uznesením prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky (ďalej len „špeciálna prokuratúra“) č. k. VII/2 Gv 93/06-843 zo 7. februára 2008 bolo podľa § 21 ods. 1 zákona č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný poriadok“) v uvedenej trestnej veci vylúčené konanie o trestnom čine vraždy zo spoločného na samostatné konanie, ktoré bolo následne políciou vedené pod ČVS: PPZ-6/BOK-V-2008 a neskôr (od 21. marca 2013) pod sp. zn. PPZ-250/NKA-PZ-VY-2013.

4. Dozor nad dodržiavaním zákonnosti v prípravnom konaní v tejto veci vykonávala špeciálna prokuratúra v konaní vedenom pod sp. zn. VII/2 Gv 86/08. Neskôr sa dozorujúcou stala krajská prokuratúra, a to vydaním opatrenia krajskej prokuratúry (krajského prokurátora) z 9. októbra 2013, ktorá konanie viedla pod sp. zn. 1 Kv 20/13, neskôr pod sp. zn. 1 Kv 15/12/8800.

5. Generálna prokuratúra v rámci konania vedeného pod sp. zn. IV/1 GPt 677/13/1000 bola v uvedenej veci činná okrem iného aj v súvislosti s námietkami sťažovateľa týkajúcimi sa prietáhov v prípravnom konaní a ostatným prípisom č. k. IV/1 GPt 677/15/1000-46 z 2. decembra 2015 vybavila podnet sťažovateľa týkajúci sa práve namietaných prietáhov.

6. Sťažovateľ v sťažnosti obsírne popísal z jeho uhla pohľadu priebeh prípravného konania v uvedenej trestnej veci a použijúc rozsiahlu argumentáciu poukázal, v čom vidí porušenie jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručeného mu čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote garantovaného mu čl. 6 ods. 1 dohovoru. Napokon navrhol, aby ústavný súd po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie nálezom takto rozhodol:

„1) Základné práva [redacted] na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd bolo porušené v konaní vedenom na Prezídium Policajného zboru, národná kriminálna agentúra, národná protizločinecká jednotka - expozitúra Východ pod ČVS: PPZ-250/NKA-PZ-VY-2013.

2) Základné práva [redacted] na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd bolo porušené v konaní vedenom na Krajskej prokuratúre v Košiciach pod sp. zn. 1 Kv 15/12/8800.

3) Základné práva [redacted] na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd bolo porušené v konaní vedenom na Generálnej prokuratúre Slovenskej republiky pod sp. zn. IV/1 GPt 677/15/1000.

4) Rozhodnutie Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky zo dňa 02. decembra 2015 pod č. k. IV/1 GPT 677/15/1000-46 sa zrušuje.

5) Sťažovateľovi [redacted] priznáva primerané finančné zadostučinenie vo výške 20 000 €, ktoré je mu povinné vyplatiť Prezídium Policajného zboru, národná kriminálna agentúra - expozitúra Východ do 30 dní od právoplatnosti tohto nálezu.

6) *Sťažovateľovi [REDAKOVANÉ] priznáva primerané finančné zadosťučinenie vo výške 20 000 €, ktoré je mu povinná vyplatiť Krajská prokuratúra v Košiciach do 30 dní od právoplatnosti tohto nálezu.*

7) *Sťažovateľovi [REDAKOVANÉ] priznáva primerané finančné zadosťučinenie vo výške 20 000 €, ktoré je mu povinná vyplatiť Generálna prokuratúra Slovenskej republiky do 30 dní od právoplatnosti tohto nálezu.*

8) *Generálna prokuratúra Slovenskej republiky je povinná uhradiť sťažovateľovi [REDAKOVANÉ] trovy právneho zastúpenia na účet jeho právneho zástupcu JUDr. Jozefa Sabóa do 30 dní od právoplatnosti tohto nálezu.“*

II.

7. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

8. Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah. Ak porušenie práv alebo slobôd podľa odseku 1 vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal...

9. Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadosťučinenie.

10. Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak

tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie.

11. Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

12. Z obsahu sťažnosti, najmä z požadovaného návrhu na rozhodnutie, ktorým je ústavný súd v zmysle ustanovenia § 20 ods. 4 viazaný, jednoznačne vyplýva, že predmetom sťažnosti je namietané porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom polície v konaní vedenom pod ČVS: PPZ-250/NKA-PZ-VY-2013, postupom krajskej prokuratúry v konaní vedenom pod sp. zn. 1 Kv 15/12/8800 a postupom generálnej prokuratúry v konaní vedenom pod sp. zn. IV/1 GPt 677/15/1000. Namietané je teda porušenie práv v rámci predsúdneho konania, konkrétne prípravného konania, ktorého sa mali dopustiť orgány verejnej moci činné v tomto štádiu trestného konania.

13. Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom. Verejnosť možno vylúčiť len v prípadoch ustanovených zákonom.

14. Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

15. Ústavný súd si pri výklade „práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov“ osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o „právo na prejednanie veci v primeranej lehote“, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (napr. II. ÚS 55/98).

16. Podľa stabilizovanej judikatúry ústavného súdu podstatou, účelom a cieľom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov je odstránenie stavu právnej neistoty, preto sa ochrana tomuto základnému právu poskytuje v konaní pred ústavným súdom len vtedy, ak v čase uplatnenia tejto ochrany porušenie práva označeným orgánom verejnej moci (v tomto prípade políciou a krajskou a generálnou prokuratúrou) trvalo alebo ešte pretrváva (napr. I. ÚS 22/01, I. ÚS 77/02, I. ÚS 116/02). Ak v čase, keď bola podaná s'ťažnosť ústavnému súdu, už nedochádzalo k namietanému porušovaniu práva, ústavný súd s'ťažnosť odmietne ako zjavne neopodstatnenú (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde) bez ohľadu na to, z akých dôvodov skončilo toto porušovanie (II. ÚS 12/01, IV. ÚS 32/03, III. ÚS 265/07, III. ÚS 306/08).

17. Zo s'ťažnosti, ako aj z prípisu generálnej prokuratúry č. k. IV/1 GPt 677/15/1000-46 z 2. decembra 2015 vyplýva, že v uvedenej trestnej veci bola podaná obžaloba. Podľa zistenia ústavného súdu obžaloba krajskej prokuratúry sp. zn. 1 Kv 15/12/8800 z 29. októbra 2015 na s'ťažovateľa a ďalších obvinených bola 4. novembra 2015 doručená Okresnému súdu Košice I, ktorý v tejto veci vedie trestné konanie pod sp. zn. 10 Tk 2/2015. S'ťažovateľovi a jeho obhajcom bola obžaloba doručená 16. novembra, resp. 26. novembra 2015.

18. V čase podania s'ťažnosti ústavnému súdu (7. januára 2016) sa teda vec už nachádzala v štádiu po podaní obžaloby, v ktorom rozhodoval o ďalšom postupe, ako aj vo veci samej príslušný súd. Podaním obžaloby stratil vyšetrovateľ polície a príslušný prokurátor právomoc rozhodnúť vo veci (už nemohli žiadnym ústavne relevantným spôsobom ovplyvniť priebeh konania), a tým aj ukončiť stav právnej neistoty s'ťažovateľa spôsobený vedením trestného stíhania voči jeho osobe. Polícia a krajská prokuratúra, ale ani generálna prokuratúra teda od tohto momentu nemohli a nemôžu zasiahnuť do ústavou zaručeného základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (obdobne ani práva podľa čl. 6

ods. 1 dohovoru), keďže jediným orgánom oprávneným vo veci konať a rozhodovať je okresný súd.

19. Pretože je nepochybné, že v čase, keď bola sťažnosť proti postupu polície, krajskej prokuratúry a generálnej prokuratúry (v súvislosti s prípravným konaním) ústavnému súdu doručená, v posudzovanej veci už k zbytočným priet'ahom zo strany označených orgánov verejnej moci nedochádzalo, ústavný súd bez ďalšieho sťažnosť podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol pre zjavnú neopodstatnenosť.

20. Nad rámec uvedeného ústavný súd poznamenáva, že návrh uvedený v bode 4 sťažovateľom požadovaného petitu v znení „*Rozhodnutie Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky zo dňa 02. decembra 2015 pod č. k. IV/1 GPT 677/15/1000-46 sa zrušuje*“ sa v kontexte jeho sťažnosti javí ako zjavne nelogický, keďže vysloviť porušenie akéhokoľvek základného práva alebo slobody v súvislosti s týmto konkrétnym prípisom sťažovateľ nepožadoval.

21. Z dôvodu odmietnutia sťažnosti ako celku bolo bez právneho významu zaoberať sa ďalšími požiadavkami sťažovateľa uvedenými v petite sťažnosti, rozhodovanie o ktorých je podmienené vyslovením porušenia základného práva alebo slobody, k čomu v tomto prípade nedošlo.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 14. februára 2017